

הנחיות לעיבוד הסיפור

לאחר האירוע החגיגי של שירת הים, היחידה הסיפורית "בדרך להר סיני" מעלה את קשיו הדרך של בני ישראל במדבר. הרגשות שמעורר סיפור זה מנוגדים לשמחת האולה ולהתנועמות הרוח שליו את סיפור המעבר בים סוף.

הצעה להוראת היחידה:

א. שחת משוב של הילדים על "חגיגת שירת הים".

ב. תיאור המדבר, המשתרע בין ים סוף לארץ ישראל, שבו עתידים בני ישראל להלך זמן רב. הילדים ישערו את הקשיים הנלווים להליכה במדבר - רעב, צמא, עייפות, אבק, סופות חול, חום וקור (ראו רעיונות להמחשת מושג המדבר ברקע העיוני לסיפור הסנה). בחירה של סיפור אחד מתוך הסיפורים המתוארים מצבי רעב או צמא ומציאת הפתרון בהתעבות א-להית:

סיפור התלונות כלפי משה על הרעב (טו, ב-ג)

סיפורי התלונות כלפי משה על הצמא (טו, כב-כד; יז, ב-ד)

סיפורים אלה מצגיגים מצד אחד את התנהגותם האנושית- הטבעית של בני ישראל, שלא היו מורגלים לחיי מדבר (ואפשר שציפו לנס שיביאם במהירות וללא קשיים לארץ המובטחת), ומצד שני את קטנות האמונה שלהם בקב"ה, שעד כה הראה להם נסים גדולים - "וירא ישראל את הים המדולה" (יד, לא).

פתרון בעיית הרעב: נס השליו (טו, פסוקים יא-יג) ונס המן (טו, פסוקים ט, יא-טו). נסים אלה ליוו את בני ישראל יום ביומם במשך ארבעים שנה בלכתם במדבר, חוץ מאשר בשבת. בימי שישי ליקטו מנה כפולה ליומיים.

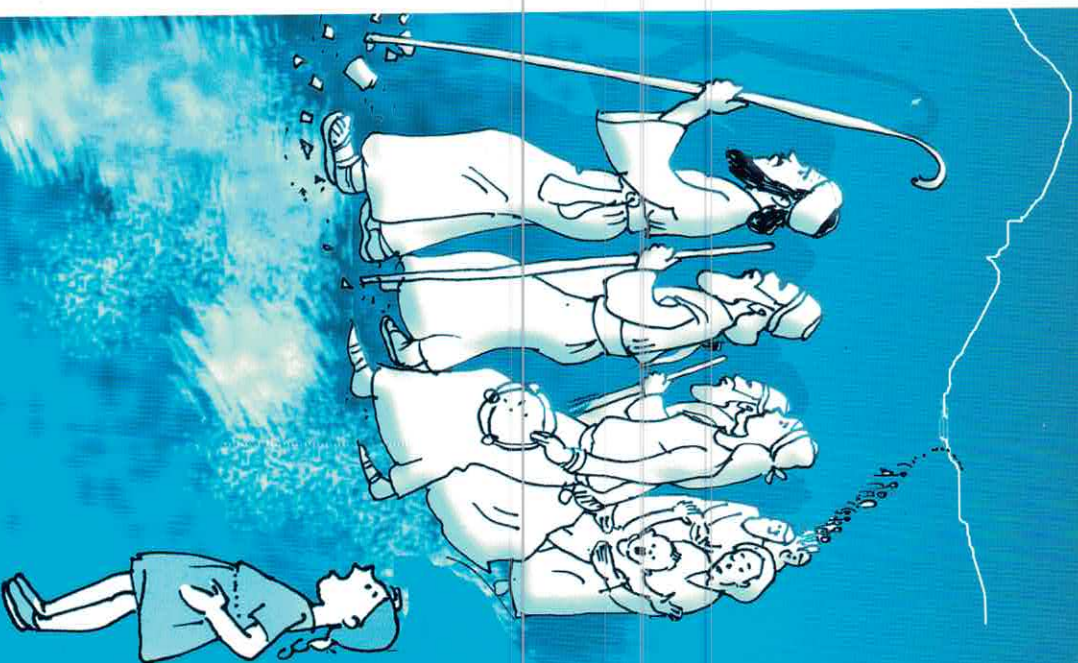
פתרון בעיית הצמא: נס המים במרה (טו, כד-כה) ונס המים ברפידים (יז, א-ז).

בדרך להר סיני

12

פרשת בשלח, פרק טו, פסוק כב-

פרק יז, פסוק ז

בעיית הצמא נפתרה בשתי דרכים - בזרז נס (כדוגמת הנסים במרה וברפידיים) ועל ידי ניצול נאות המדבר שבהם יש מים וצמחייה: "ויבאו אֵילָמָה ושם שתיים עשרה עינות מים ושבעים תמרים, ויחנו שם על המים" (טו, כו).

על פי המסורת, גם הבאר של מרים ליוותה את אבותינו במדבר עד מותה של מרים. על הפסוקים "ותמת שם מרים ותקבר שם. ולא היה מים לעדה..." (נמדבר כ, א-ב) אומר רש"י: "מכאן שכל ארבעים שנה היה להם הבאר בזכות מרים". המקור למסורת זו הוא בתלמוד בבלי, מסכת תענית ט, ע"א: "שלשה פרנסים טובים עמדו לישראל ואלו הן - משה ואהרן ומרים, ושלוש מתנות טובות נתנו על ידם ואלו הן - באר וענן ומן. באר בזכות מרים, עמוד ענן בזכות אהרן, מן בזכות משה. מתה מרים נסתלק הבאר..."

ד. שיחה על מנהיגי העם: בסיפור ההליכה במדבר חשוב להדגיש את תפקידו של המנהיג, המתווך בין הקב"ה לעם ישראל ומהווה מקור משען ועזרה בשעות צרה. הפסוק "כי העלתוך מארץ מצרים ומבית עבדים פדיתוך, ואשלח לפניך את משה אהרן ומרים" (מיכה ה, ד) מצביע על חשיבותם של מנהיגי העם ההולכים בראש מחנה בני ישראל.